

Asia: VN/9125/2021-TEM-1

Luonnokset valtioneuvoston asetuksiksi (3 asetusta) / Alueiden kehittäminen ja EU:n alue- ja rakennepolitiikka 2021 - 2027

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa asetusluonnoskokonaisuutta koskevat näkemyksenne ja yleiset huomiot alla olevaan tekstikenttään. Yksityiskohtaiset vastaukset pyydämme esittämään asetuskohtaisesti alempana olevan ryhmittelyn mukaisesti.

Pohjanmaan liiton lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle luonnoksista valtioneuvoston asetuksiksi, alueiden kehittäminen ja EU:n alue- ja rakennepolitiikka 2021–2027

Pohjanmaan liitto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksista valtioneuvoston asetuksiksi (toimeenpanoasetus, rahoitusasetus, tukikelpoisuusasetus), alueiden kehittäminen ja EU:n alue- ja rakennepolitiikka 2021–2027. Valtioneuvoston asetusten valmisteluprosessissa on valmistelun eri vaiheissa maakuntien liitoilla ollut mahdollisuus osallistua valmisteluun aktiivisesti. Asetukset ovat lähtökohtaisesti selkeitä ja tarkoituksenmukaisia. Uudet käyttöönotettavat kustannusmallit tulevat keventämään hankkeiden hallinnointia, mutta vaativat käyttöönoton alkuvaiheessa paljon neuvontaa ja ohjausta viranomaisilta hanketoimijoille. Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien hallinnointia koskevien säädösten kokoaminen osaksi yhteistä aluekehittämisen säädösperustaa on kannatettava ratkaisu, joka selkeyttää osaltaan aluekehittämisen kokonaisuutta.

Yleistä

Onko asetuksen rakenne mielestänne selkeä sen soveltamisen kannalta?

Jos katsotte, että asetuksen rakenne edellyttää tarkennuksia, voisitteko tarkentaa miltä osin ja miten?

Pohjanmaan liitto toteaa, että asetusehdotus antaa aiempaa selkeämmän ja jäsenytyneen kuvan alueiden kehittämisen ja alue- ja rakennepolitiikan kokonaisuudesta. Kielellisten syiden ottaminen huomioon maakuntaohjelman valmistelun aikataulussa on erittäin tarpeellista ja sen nostaminen esiin muistiossa ilahduttavaa.

1 luku Viranomaiset ja niiden tehtävät

1-4 § EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman viranomaiset ja niiden tehtävät ja vaatimukset

- **Onko tehtävistä ja vaatimuksista säädetty selkeästi?**

- **Miltä osin muistiota pitäisi tarkentaa tältä osin?**

Pohjanmaan liitto toteaa, että EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman viranomaisista, niiden tehtävistä ja välittäviä toimielimiä koskevista vaatimuksista on säädetty selkeästi.

5 ja 6 § Välittävän toimielimen tehtävien kokoaminen

- **Onko kokoamisesta säädetty selkeästi? Tulisiko tehtävien kokoamista avata asetuksen muistiossa?**

Pohjanmaan liitto toteaa, että välittävän toimielimen tehtävien kokoamisesta on säädetty tarpeeksi selkeästi asetuksessa.

Asetuksen muistiossa kuitenkin todetaan, että välittävällä toimielimellä ei ole mahdollisuutta delegoida edelleen sille annettuja tehtäviä liittojen välisellä sopimuksella vaan tehtävien kokoamisesta tulisi liittojen välisen sopimuksen lisäksi säätää asetuksella. Tämän ei tulisi koskea niitä tapauksia, joilla sovitaan esim. maksatushakemusten hyväksyjän varahenkilön roolin (lyhyiden sijaisuuksien) hoitamisesta liittojen keskinäisin sopimusjärjestelyin. Tällaisista sijaisjärjestelyihin liittyvistä asioista tulisi olla mahdollisuus sopia välittävien toimielinten keskinäisellä sopimuksella.

7 § Alueiden uudistumisen neuvottelukunnan (AUNE) kokoonpano

- **Pitäisikö neuvottelukunnan tehtävästä säätää tarkemmin (vrt. lain 15 §)?**

Pohjanmaan liitto katsoo, että neuvottelukunnan tehtävistä on säädetty tarpeeksi kattavasti.

9 §. Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman seurantakomitea

- **Onko seurantakomiteasta ja sen tehtävästä säädetty selkeästi?**
- **Onko seurantakomiteasta ja sen sihteeristöstä säädetty selkeästi?**

Pohjanmaan liitto toteaa, että seurantakomiteasta ja sen tehtävistä sekä seurantakomitean sihteeristöstä on säädetty selkeästi.

Lisäksi Pohjanmaan liitto painottaa sen tärkeyttä, että sihteeristössä ovat edustettuina tasapuolisesti ohjelman täytäntöönpanoon osallistuvat viranomaiset ja, että jokaisella välittävällä toimielimellä on mahdollisuus osallistua sihteeristön toimintaan.

Muistiossa on todettu, että sihteeristön toimintaa tukemaan voidaan perustaa alueellisia tai rahastokohtaisia asiantuntijakokoonpanoja. Pohjanmaan liitto kannattaa tällaisten asiantuntijakokoonpanojen perustamista, jos niiden avulla pystytään kokoamaan ja analysoimaan

tarkemmin rahastokohtaisia ja alueellisia tarpeita ja tuloksellisuutta sekä koordinoimaan ohjelman toimenpiteitä. Tällöin mahdolliset erilliset EAKR- ja ESR-asiantuntijakokoonpanot eivät välttämättä tukisi tätä tehtävää, vaan voisivat lisätä jo olemassa olevaa kuilua näiden rahastojen toimien yhteensovittamisessa.

10 §. Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman valtakunnallisen teeman johtoryhmä Onko johtoryhmästä ja sen tehtävästä säädetty selkeästi?

- **Jos ei, miten muuttaisitte tai täydentäisitte pykälää?**

Pohjanmaan liitto haluaa korostaa yhteydenpidon tärkeyttä alueellisten toimijoiden kanssa, kun seurataan, että valtakunnallinen ja alueellinen toiminta täydentävät ja tukevat toisiaan valtakunnallisessa teemassa. Asetuksesta tai sen muistiosta ei käy ilmi, miten käytännössä yhteydenpito toteutetaan ja millä tavoin johtoryhmä seuraa, että Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman valtakunnallinen ja alueellinen toiminta täydentävät ja tukevat toisiaan valtakunnallisessa teemassa.

11 § Maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) toimikausi ja kokoonpano

Onko MYR:n kokoonpanosta säädetty selkeästi, kuitenkin aluekohtainen joustavuus säilyttäen?

Onko sihteeristön kokoonpanosta ja tehtävistä säädetty selkeästi, kuitenkin aluekohtainen joustavuus säilyttäen?

Merkittävä ero nykyisiin säädöksiin on se, että ehdotus toimeenpanolaiksi ja toimeenpanoasetukseksi eivät säätele työjärjestyksen sisältöä. Pohjanmaan liitto esittää, että toimeenpanoasetuksessa selkeästi yksilöidään maakunnan yhteistyöryhmän työjärjestyksen sisältö, kuten ALKE-hallintolain (7/2014) 27.2 §:ssä on tehty.

Asetusluonnoksen 11 pykälän 3 momentissa säädettäisiin maakunnan yhteistyöryhmän kokoonpanosta. Pohjanmaan liiton mielestä on hyvä, että yhteistyöryhmän ja sen sihteeristön strategista ja koordinoivaa roolia on korostettu. Lähtökohta, jonka mukaan ELY-keskukset, jotka hoitavat kunkin maakunnan alueella EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahastojen tehtäviä, tiivistää yhteistyötä maakunnan ja rahoittajatehtävät hoitavan RR-elyn välillä.

Miltä osin täydentäisitte tai muuttaisitte 1 luvun säännöksiä?

Pohjanmaan liitto esittää, että toimeenpanoasetuksen 11§:ssä selkeästi yksilöidään maakunnan yhteistyöryhmän työjärjestyksen sisältö, kuten ALKE-hallintolain (7/2014) 27.2 §:ssä on tehty.

Muita huomioita lukuun 1

-

2 luku Ohjelmatyö ja yhteistyömenettelyt

Onko ohjelmatyöstä ja yhteistyömenettelyistä säädetty selkeästi ja riittävästi? Jos ei,

- **mitä voisi selkeyttää?**
- **miltä osin haluaisitte täydentää tai muuttaa ehdotettuja säännöksiä?**

Pohjanmaan liitto toteaa, että lukuun 2 kirjatut ohjelmatyötä ja yhteistyömenettelyjä koskevat pykälät antavat hyvän lähtökohdan myös alueiden kehittämistyölle maakunnissa.

Pykäläkohtaisia kysymyksiä:

13 §. Aluekehittämispäätöksen valmistelu, sisältö, toimeenpano ja seuranta

- **Onko aluekehittämispäätöksen valmisteluun osallistujista, sisällöstä ja toimeenpanosta tarpeen säätää tarkemmin?**

14 § Maakuntaohjelman sisällön rakenne, valmistelu ja aikataulu

- **Onko maakuntaohjelman sisällöstä ja laatisesta säädetty riittävästi ottaen huomioon toisaalta alueiden välinen vertailtavuus ja toisaalta alueellinen joustavuus?**

15 § Alueiden kehittämisen keskustelut

- **Onko kuvattu riittävän selkeästi alueiden kehittämisen keskustelujen osallistajat, tavoiteltu lopputulos sekä seuranta?**

16 §. Kestävän kaupunkikehittämisen johtoryhmä

Onko johtoryhmästä ja sen tehtävästä säädetty selkeästi?

- **Jos ei, miten muuttaisitte tai täydentäisitte pykälää?**

Pykälässä 14 säädetään maakuntaohjelman sisällön rakenteesta, valmistelusta ja aikataulusta. Pohjanmaan liiton mielestä on tärkeää, että ehdotukseen on kirjattu maininta ennakointityöstä ja myös indikaattoreista sekä niihin liittyvästä yhteistyöstä. Yhteistyö maakuntien liittojen ja alueellisten toimijoiden sekä ministeriöiden kanssa on erittäin tarpeellista. Tätä työtä tukevat myös aluekehityspäätökseen sisällytettävät perusteet arvioinnille sekä laadulliset ja määrälliset mittarit, joita on tarkoitus soveltuvin osin käyttää myös maakuntaohjelman seurannassa. On myös perusteltua, että työ- ja elinkeinoministeriö ja muut keskeiset aluekehittämisen toteuttamiseen osallistuvat ministeriöt laativat hallinnonalojen toimet sisältävän toimeenpanosuunnitelman, koska siten entistä paremmin pystytään ottamaan huomioon alueiden kehittämisen kannalta tärkeimmät ilmiöt, jotka usein ovat eri hallinnonaloille yhteisiä.

Pohjanmaan liiton mielestä on tärkeää, että uusi ministeriöiden ja alueiden välinen vuorovaikutuksen menettely aluekehittämisen keskustelut on otettu osaksi aluehallintojärjestelmää. Toimeenpanolakiehdotus (27 §) ja -asetusehdotus (15 §) luovat hyvän pohjan onnistuneelle yhteistyölle, jonka tuloksena syntyy tavoiteltu yhteinen näkemys kunkin maakunnan kehittämisen tavoitteista, toimenpiteistä ja toimintaedellytyksestä. Asetusehdotuksen 15.2 §:n mukaan keskustelusta laadittavaan asiakirjaan kirjattujen painopisteiden toteutumista seurataan seuraavien alueiden kehittämisen keskustelujen yhteydessä. Pohjanmaan liitto ehdottaa, että tuloksia tarkasteltaisiin myös esimerkiksi puolen vuoden kuluttua keskusteluista. Pohjanmaan liitto

kannattaa esitystä, jonka mukaan em. asiakirja olisi toimeenpanolain 28 §:n mukainen yhteistyösopimus.

Kestävän kaupunkikehittämisen suunnitelmasta ja johtoryhmästä säädettäisiin asetusluonnoksen 16 pykälässä, joka on lähtökohtaisesti kirjoitettu EAKR-asetuksen mukaisesti. Säädöksen tavoitteena on ohjata valtion ja pääkaupunkiseudun ja yliopisto- ja yliopistokeskuskaupunkien välisen innovaatioekosysteemin toteuttamista valtakunnallisen EAKR-rahoituksen avulla. Pohjanmaan liiton mielestä on vaikea ymmärtää, miksi ja millä tavalla kaupunkien johtoryhmä tekisi hankevalinnasta oman esityksensä pykälän 3 momentissa ehdotetulla tavalla myös kansallisten alueiden kehittämisen varojen, Euroopan sosiaalirahaston ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston hankkeiden osalta, kuten muistiossa on mainittu.

3 luku Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien hallinnointi

17 § Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman valvojana toimimisen vaatimukset

18 § Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman valvojan tehtävät

Onko Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien valvojana toimimisen vaatimukset ja tehtävät kuvattu selkeästi?

- Jos ei, miten muuttaisitte tai täydentäisitte pykälää tai niiden perusteluja?

Pohjanmaan liitto toteaa, että Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien valvojana toimimisen vaatimukset ja tehtävät on kuvattu asetuksessa ja sen muistiossa selkeästi.

21 § Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman kansallisen vastinrahoituksen hallinnoinnin vaatimukset

22 § Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman kansallisen vastinrahoituksen hallinnointiin liittyvät tehtävät

Onko Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansallisen vastinrahoituksen hallinnoinnin vaatimukset ja tehtävät kuvattu selkeästi (21 - 22 §)?

- Jos ei, miten muuttaisitte tai täydentäisitte pykälää tai niiden perusteluja?

Pohjanmaan liitto toteaa, että Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansallisen vastinrahoituksen hallinnoinnin vaatimukset ja tehtävät on kuvattu selkeästi asetuksen 21-22§:ssä sekä niiden perusteluissa.

Muita huomioita lukuun 3

Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien hallinnointia koskevien säädösten kokoaminen osaksi yhteistä aluekehittämisen säädösperustaa on kannatettava ratkaisu, joka selkeyttää osaltaan aluekehittämisen kokonaisuutta.

Muita huomioita toimeenpanoasetuksesta ja sen muistiosta?

Mitä muuta haluatte kommentoida asetuksen sisältöön tai muistioon nähden?

-

Yleistä

Onko asetuksen rakenne mielestänne selkeä sen soveltamisen kannalta?

Jos katsotte, että asetuksen rakenne edellyttää tarkennuksia, voisitteko tarkentaa miltä osin ja miten?

Pohjanmaan liitto toteaa, että asetusluonnos alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta on rakenteeltaan selkeä ja asetuksen jakaminen ehdotettuihin lukuihin helpottaa kokonaisnäkemyksen luomista sekä asetuksen soveltamista. Säännösten selkiyttäminen ja yhdenmukaiset käytännöt rahoituslain mukaisten tukien osalta helpottaa tukien käyttöä sekä auttaa tuensaajia hahmottamaan selkeämmin noudatettavat menettelyt.

1 luku Yleiset säännökset

1 § Soveltamisala

2 § Suhde muuhun lainsäädäntöön

Ovatko asetuksen soveltamisala ja suhde muuhun lainsäädäntöön selkeät?

Asetuksen soveltamisala ja suhde muuhun lainsäädäntöön on selkeä.

Miltä osin täydentäisitte tai muuttaisitte 1 luvun säännöksiä?

-

Muita huomioita lukuun 1

-

2 luku Tuen käyttökohteet ja tukea koskevat yleiset säännökset

Onko tukea koskevista yleisistä säännöksistä säädetty selkeästi ja ehdotettua rahoituslakia tarpeellisesti täydentäen?

Pohjanmaan liitto toteaa, että yleisistä säännöksistä on säädetty tarpeeksi selkeästi.

Luvun 4 - 8 §:t vastaavat pääosin voimassa olevaa sääntelyä. Onko näiltä osin ehdotuksia säännösten sisällön kehittämiseksi?

Pohjanmaan liitto ehdottaa huomioon otettavaksi seuraavaa 6§:ää koskien:

Maakuntien liitot lähtökohtaisesti rahoittavat paljon elinkeinotoimintaan liittyviä innovaatiohankkeita. Selkeyden vuoksi ehdotamme, että 6§:n kohdan 1 teksti muotoillaan seuraavasti: 1) alueen elinkeino- ja innovaatiotoiminnan kehittämistä koskeviin hankkeisiin.

Lisäksi Pohjanmaan liitto toteaa seuraavaa 6§:n 3 momentin osalta:

Maakuntien liittojen pitäisi voida myöntää suoraan rahoitusta yritykselle tuensaajana osana laajempaa aluekehittämishanketta. Yritykset voivat olla mukana de minimis -tuen tasoisesti, mutta osaamisen yritysکوhtainen kehittäminen ei ole mahdollista, koska rahoitusasetuksessa kielletään maakuntien liitoilta yksittäisen yrityksen liiketoiminnan tukeminen. Yritys voi hakea yritystukea ELY-keskukselta, mutta luontevampaa olisi, että tällaisissa yritysryhmähankkeissa, joissa toteuttaja on muu kuin yritys, tukea voitaisiin myöntää myös yritysten kehittämistoimiin samalla rahoituspäätöksellä. Esitämme seuraavaa muutosta pykälän 3 momenttiin: ”Maakunnan liitto voi myöntää tukea myös yksittäiselle yritykselle osana laajempaa kehittämishanketta hankkeen aluekehittämistavoitteiden saavuttamiseksi.”

Muutoksella ei muuteta pykälän sisältöä, vaan selkeytetään sitä ymmärrettäväksi ilman asetusta koskevan muistion selvennystä asiasta. Muutos ei muuttaisi yritystukien myöntämisen peruseriaatteita. Vastuu olisi edelleen pääsääntöisesti ELY-keskuksella.

Miltä osin tarkentaisitte tai muuttaisitte 2 luvun muita säännöksiä?

-

Muita huomioita lukuun 2

-

3 luku Tukimenettely

Luvun säännökset tulisivat sovellettavaksi kaikkiin ehdotetun rahoituslain nojalla myönnettäviin tukiin (kansalliset alueiden kehittämisen varat, EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman varat ja Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman kansallinen vastinrahoitus), mutta luvun säännöksistä voitaisiin tukilajikohtaisesti poiketa 4 - 6 luvussa. Ovatko 3 luvun säännökset tämä huomioiden riittävän selkeitä ja soveltuvia kaikkiin mainittuihin tukilajeihin?

Asetusluonnoksen muistiossa on todettu seuraavasti koskien pykälää 12 Muutoshakemus: : EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman varoista rahoittavien hankkeiden osalta EURA 2021 - järjestelmässä tuen saaja voisi laittaa muutoshakemuksen vireille ilman, että viranomaisen esimerkiksi avaisi hakemuksen tuen saajan käsiteltäväksi. Jos hankkeet jatkossa saavat muutoshakemuksen vireille ilman viranomaisen kanssa käytävää tarkempaa keskustelua muutoksen tarpeellisuudesta, voi tästä aiheutua turhia muutosanomuksia ja sitä myöten myös turhaa hallinnollista työtä niin viranomaiselle kuin hakijataholle. Pohjanmaan liitto ehdottaa nykyisen ohjelmakauden mukaisen käytännön jatkamista, eli tuen saajan tulee pyytää viranomaisesta avaamaan hakemus muutoshakemuksen tekemistä varten.

Luvun säännökset tulisivat sovellettavaksi myös Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansalliseen vastinrahoitukseen. Näettekö erityisesti näiltä osin ongelmia luvun säännösten sovellettavuudessa?

-

Ehdotetun rahoituslain nojalla myönnettävissä tuissa tulee rahoituslain ohella sovellettavaksi myös valtionavustuslaki. Onko tukimenettelystä tältä osin säädetty selkeästi suhteesta valtionavustuslakiin? Onko valtionavustuslain säännöksiä avattu riittävästi muistiossa?

-

Ehdotetussa 15 §:ssä säädettäisiin ennakosta ja sen kuittamisesta nykyistä tarkemmin (Interregin kansallisen vastinrahoituksen osalta kuittamisesta säädettäisiin poikkeus 42 §:ssä). Onko ennakosta ja sen kuittamisesta säädetty selkeästi ja riittävästi?

On hyvä, että pykälän 3 momentissa on säädetty mahdollisuudesta kuitata 2 momentissa mainittua suurempi osuus maksettavasta tuesta, jos todetaan sen olevan tarpeellista.

Ehdotetussa 16 §:ssä säädettäisiin tuen maksamisen hakemisesta ja voimassa olevaan nähden sääntelyä tarkennettaisiin EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman ja kansallisiin alueiden kehittämisen varoihin sovellettavien uusien kustannusmallien käyttöönoton vuoksi. Onko sääntely riittävän selkeää?

-

Ehdotetussa 19 §:ssä säädettäisiin ohjausryhmästä nykyistä tarkemmin. Onko säännös riittävä ja selkeä?

Pohjanmaan liitto toteaa 19§ olevan sisällöltään selkeä, mutta ehdottaa poistettavaksi vaatimuksen ohjausryhmään nimetyn henkilön kirjallisesta suostumuksesta tehtävään. Ohjausryhmän kokoonpano ja siinä organisaatioita edustavat henkilöt vahvistetaan ohjausryhmän ensimmäisessä kokouksessa ja mahdolliset muutokset kokoonpanoon myös aina kokouksissa. Tällöin siis suostumus saadaan näin, hyvin yksinkertaisella tavalla. Miksi tarvittaisiin erillinen suostumus kyseisiltä henkilöiltä, jos organisaatio on nämä henkilöt valtuuttanut edustamaan organisaatiota ohjausryhmässä? Tällainen erillisen suostumuksen pyytäminen lisää turhaa byrokratiaa niin hakijoille, ohjausryhmään osallistuville tahoille sekä rahoittajalle. Pitäisikö siinäkin tapauksessa pyytää henkilöltä kirjallinen suostumus, jos esim. rahoitusta hankkeelle antava yritys/organisaatio rahoitussitoumuspäätöksessään ilmoittaa/määrää organisaation edustajan ohjausryhmään?

Miltä osin muuten tarkentaisitte tai muuttaisitte 3 luvun säännöksiä? (pyydämme kohdentamaan ehdotukset pykälittäin)

12§ Muutoshakemus: Asetusluonnoksen muistiossa on todettu seuraavasti: EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman varoista rahoittavien hankkeiden osalta EURA 2021 -järjestelmässä tuen saaja voisi laittaa muutoshakemuksen vireille ilman, että viranomainen esimerkiksi avaisi hakemuksen tuen saajan käsiteltäväksi. Jos hankkeet jatkossa saavat muutoshakemuksen vireille ilman viranomaisen kanssa käytävää tarkempaa keskustelua muutoksen tarpeellisuudesta, voi tästä aiheutua turhia muutosanomuksia ja sitä myöten myös turhaa hallinnollista työtä niin viranomaiselle kuin hakijataholle. Pohjanmaan liitto ehdottaa nykyisen ohjelmakauden mukaisen käytännön jatkamista, eli tuen saajan tulee pyytää viranomaista avaamaan hakemus muutoshakemuksen tekemistä varten.

Muita huomioita lukuun 3

-

4 luku Kansallisilla alueiden kehittämisen varoilla rahoitettujen hankkeiden kustannusten tukikelpoisuutta koskevat ja muut erityiset säännökset

Luvun säännökset tulisivat sovellettavaksi vain kansallisista alueiden kehittämisen varoista rahoitettaviin tukiin. Kustannusten tukikelpoisuutta koskevia säännöksiä tarkennettaisiin voimassa olevaan asetukseen nähden ja tukikelpoisuudesta säädettäisiin pääosin yhteneväisesti EU:n alue- ja rakennepolitiikan tukien kanssa viittaamalla pykälissä tukikelpoisuusasetuksen säännöksiin. Onko yhteneväinen sääntely kansallisissa alueiden kehittämisen varojen ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan varojen hankkeiden kesken kannatettavaa?

Yhteneväinen sääntely kansallisissa alueiden kehittämisen varojen ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan varojen hankkeiden kesken helpottaa hanketoimijoiden toimintaa ja välttyään turhilta väärinymmärryksiltä. Tulee kuitenkin huomioida, että kansallisen rahoituksen osalta tulisi noudattaa kevennettyjä menettelyitä ja säilyttää kansallisen rahoituksen joustava käyttö. Lisäksi tulee huomioida, että kansallisen rahoituksen osalta ei ole käytettävissä EURA-järjestelmän tyyppistä sähköistä järjestelmää.

Miltä osin kansallisissa alueiden kehittämisen varoista rahoitettavien hankkeiden kustannusten tukikelpoisuudesta tulisi säätää toisin kuin tukikelpoisuusasetuksessa säädetään?

-

Ehdotetussa 21 §:ssä säädettäisiin kansallisten alueiden kehittämisen varojen hankkeen enimmäiskestoksi kolme vuotta, mikä vastaisi voimassa olevaa. EU:n alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden osalta enimmäiskeston säätämisestä ehdotetaan luovuttavaksi. Onko enimmäiskeston rajaaminen tarpeen?

Selkeyden vuoksi olisi hyvä säätää kaikissa kehittämisvaroissa samalla tavoin hankkeiden enimmäiskestosta epäselvyyksien välttämiseksi. Kansallisten alueiden kehittämisen varojen vähyys itsessään jo rajoittaa kansallisten hankkeiden kestoksi normaalisti 0,5-2 vuodeksi, joten näiden osalta enimmäiskesto ei aiheuta sinänsä ongelmaa.

Ehdotetussa 24 §:ssä säädettäisiin luontoissuorituksesta osana hankkeen omarahoitusta. Pitäisikö luontoissuoritus sallia paitsi osana omarahoitusta mutta myös laajemmin yksityistä rahoitusosuutta ja miksi? Miten muuten luontoissuoritusta koskevaa säännöstä pitäisi kehittää?

-

Voimassa olevan rahoitusasetuksen 26 §:ssä säädetyistä vastikkeellisen työ tai tuotantopanoksen luovutuksesta ehdotetaan luovuttavaksi. Onko ratkaisu kannatettava? Jos katsotte, että säännös olisi edelleen tarpeen, perustelkaa kantanne.

-

Miltä osin muuten tarkentaisitte tai muuttaisitte 4 luvun säännöksiä? (pyydämme kohdentamaan ehdotukset pykälittäin)

-

Muita huomioita lukuun 4

-

5 luku Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaa koskevat erityissäännökset

Luvun säännökset tulisivat sovellettavaksi vain Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta rahoitettaviin tukiin. Onko näitä tukia koskevista erityissäännöksistä säädetty selkeästi?

Muistiossa olisi hyvä avata, mitä tarkoitetaan mukauttamismenettelyllä (31§). Nyt tämä ei tule ilmi.

Ehdotetussa 34 §:ssä säädettäisiin uudesta ryhmähankkeesta rahoituslaskia tarkentavia säännöksiä. Onko säännös riittävä ja selkeä?

Muistiossa olevat tarkentavat kirjaukset selkeyttävät asiaa.

Miltä osin tarkentaisitte tai muuttaisitte 5 luvun säännöksiä? (pyydämme kohdentamaan ehdotukset pykälittäin)

-

Muita huomioita lukuun 5

-

6 luku Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansallisen vastinrahoituksen toimeenpanoa koskevat erityissäännökset

Luvun säännökset tulisivat sovellettavaksi vain Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman kansalliseen vastinrahoitukseen. Onko Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansallisen vastinrahoituksen toimeenpanoa koskevista erityissäännöksistä säädetty riittävästi ja selkeästi?

Pohjanmaan liitto toteaa, että 6 luvussa olevat Interreg-säännökset selventävät ja yksinkertaistavat hallinto- ja hakemusprosessia sekä hallintoviranomaisten että hanketoimijoiden osalta.

39 § Interreg-ohjelmien kansallisen vastinrahoituksen määrä

Onko teillä kommentoitavaa Interreg-ohjelmien kansallisen vastinrahoituksen määrään sekä esitettyihin myöntörajoihin?

Pohjanmaan liitto pitää erinomaisena asiana, että kansallinen vastinrahoitus pysyy korkeana, 70 prosentissa, myös jatkossakin.

Miltä osin tarkentaisitte tai muuttaisitte luvun 6 säännöksiä?

-

Muita huomioita lukuun 6

-

Muita huomioita rahoitusasetuksesta ja sen muistiosta

Näkemykset ja kommentit, jotka eivät sisälly aiempiin kohtiin

-

Yleistä

Onko asetuksen rakenne mielestänne selkeä sen soveltamisen kannalta?

Jos katsotte, että asetuksen rakenne edellyttää tarkennuksia, voisitteko tarkentaa miltä osin ja miten?

Mitä muuta haluatte kommentoida asetuksen sisältöön tai muistioon nähden?

-

1 luku Yleiset säännökset

2 § Määritelmät

Onko asetukseen tarpeellista ottaa määritelmiä koskeva erillinen pykälä?

o Onko asetuksessa käytetty käsitteistö mielestänne selkeää?

o Mitkä käsitteet edellyttäisivät tarkennusta ja miten?

Määritelmiä on tarpeen avata ja ottaa niitä koskeva oma pykälä asetukseen.

4 § Tukikelpoisuuden edellytykset

Ovatko tukikelpoisuuden edellytykset näkemyksenne mukaan selkeät? Jos eivät,

o Miltä osin katsotte edellytykset epäselväksi ja miksi katsotte kohdan epäselväksi?

o Tulisiko muistiota tältä osin tarkentaa?

o Miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

-

5 § Hankkeen tulot

Onko hankkeen tulot ja niiden käsittely määritelty pykälässä riittävän selkeästi? Jos ei,

o Miltä osin tulojen määrittely ei ole riittävän selkeää?

o Tulisiko muistiota tältä osin tarkentaa?

o Miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

Hankkeen tuloista on säädetty nyt hyvin selkeästi ja hyvä asia on, ettei hanketoimintaan osallistuvien yritysten rahoitusosuutta tulkita tuloksi.

Muita huomioita luvun 1 pykäliin ja muistioon

-

2 luku Palkkakustannusten tukikelpoisuus ja yksinkertaistetut kustannusmallit

6 § Palkkakustannusten tukikelpoisuus

Ovatko palkkakustannusten tukikelpoisuutta koskevat yleiset periaatteet riittävän selkeät? Jos eivät,

o miltä osin periaatteet ovat epäselviä ja miksi katsotte kohdan epäselväksi?

o Tulisiko muistiota tältä osin tarkentaa ja miltä osin?

Esitetty vähimmäistyöaikaosuus (20%) on kannatettava. Lisäksi on hyvä, että perustellusta syystä on mahdollisuus hyväksyä prosentuaalisesti pienempi työaikaosuus kuin 20%, mutta ei kuitenkaan alle 10% työaikaosuutta.

Muistiossa on seuraava kohta: "Hankkeesta aiheutuvia palkkakustannuksia voivat olla esimerkiksi hankepäällikön ja hankesihteerin

palkkakustannukset." Voisiko esimerkkinä käyttää jotain muuta kuin hankesihteerinä? Hankesihteerien työpanos hankkeelle yleensä

vähäistä, ja ei edes täytä säädettyä 20%:n vähimmäisvaatimusta hankkeelle tehtävästä työstä. Hankesihteerit vastaavat yleensä maksatushakemusten laadinnasta ym. taloushallinnosta, ei niinkään hankkeen sisällöllisestä toteuttamisesta. Hankesihteerin palkkakustannukset tulisi siis lähtökohtaisesti

katettua flat ratesta.

7 § Palkkakustannusten yksikkökustannusmalli

Onko palkkakustannusten yksikkökustannusmalli määritelty pykälässä riittävän selkeästi? Jos ei,

o miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?

o Voisitteko perustella tarkennusta edellyttävän kohdan?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

7 § Palkkakustannusten yksikkökustannusmalli, 2 momentti/palkkalaskelman sijaan voitaisiin hyväksyä muu vastaava asiakirja:

yhtenäisyyden vuoksi tulisi laatia valmis mallipohja tällaiselle muulle vastaavalle asiakirjalle, jota voitaisiin käyttää, ja joka siten myös sisältäisi vaadittavat perustiedot. Lomake olisi valmiina EURAssa, kun hankehakemusta täytetään. Sama koskee myös tätä eli "Työnantajan eli tuen saajan ennalta vahvistama asiakirja kiinteästä työaikaosuudesta hankehakemuksen liitteenä". Tämänkin osalta voisi olla valmis malli/liite järjestelmässä täytettäväksi.

7 § Palkkakustannusten yksikkökustannusmalli, 3 momentti/Työaikakirjanpito: Tässä olisi hyvä tarkentaa, että tuleeko työaikakirjanpidosta käydä ilmi myös tehty työ hankkeelle (sanallisesti avattu tehdyt työt hankkeelle, kuten nykyisinkin) vai onko jatkossa niin, että riittää pelkästään tehty työ tunteina ja työn tekemisen ajankohta?

7 § Palkkakustannusten yksikkökustannusmalli/Todellinen työaika voi käytännössä vaihdella eri kuukausien välillä:

Hanke siis laskuttaa joka kuukausi kiinteän osuuden osa-aikaisena työskentelevän henkilön osalta, esim. 50%, riippuen siitä, onko kyseinen henkilö tehnyt hankkeelle juuri tasan tuota 50 %:n työosuutta (esim. tehnytkin toukokuussa 60 %, kesäkuussa 20% jne.)? Muistiossa todetaan, että todellinen työaika voisi kuitenkin vaihdella maksatuskausien välillä. Hanketoteuttajako seuraa, että loppupeleissä tuo 50%:n työpanos oikeasti toteutuu? Vai miten tätä seurataan, vai onko tarkoituksaan seurata? Seurataanko toteumaa ns. vain seurantaraporttien pohjalta (suunnitelman mukaiset toimenpiteet toteutuvat suunnitellusti, tulokset saavutetaan jne.)

Laadullinen raportointi seuranta- ja loppuraporttien yhteydessä: muistiossa todetaan, että tuen saajan olisi kuitenkin kiinnitettävä erityistä huomiota tuen maksamista koskevien hakemusten yhteydessä toimitettavien hankkeen seurantaraporttien ja loppuraportin sisällölliseen kattavuuteen. Tämä edellyttää myös, että seurantaraportti/loppuraportti taipuvat tarpeeksi hyvin laadullisiin raportointeihin, jotta välittävä toimielin voisi todellisuudessa konkreettisesti seurata ja varmistua hankkeen etenemisestä sekä laadullisten tavoitteiden saavuttamisesta.

8 § Välittömien palkkakustannusten korvaaminen tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen sekä prosenttimääräinen korvaus palkkakustannusten sivukuluista

Onko palkkakustannusten korvaaminen tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen mielestänne riittävän selkeästi määritelty pykälässä?

Onko prosenttimääräinen korvaus palkkakustannusten sivukuluista mielestänne riittävän selkeästi määritelty pykälässä?

o Jos näin ei ole, miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

Hyvä, että osa-aikaisten osalta noudatetaan kiinteää prosenttiosuutta kummassakin palkkakustannusmallissa:

osa-aikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevien henkilöiden palkkakustannukset olisi laskettava yleisasetuksen 50 artiklan 5 kohdassa tarkoitettulla tavalla prosenttiosuutena tukikelpoisista 7 tai 8 §:n mukaisesti korvattavista palkkakustannuksista hankkeeseen kuukausittain käytettävän kiinteän työaikaosuuden perusteella.

10 § Prosenttimääräinen korvaus Euroopan aluekehitysrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettavissa kehittämishankkeissa eräissä tapauksissa

11 § Prosenttimääräinen korvaus Euroopan aluekehitysrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettavissa investointihankkeissa

12 § Prosenttimääräinen korvaus Euroopan sosiaalirahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettavissa kehittämishankkeissa eräissä tapauksissa

Onko pykälien muotoilu ja sisältö riittävän selkeää? Jos ei,

o miltä osin muotoilua tulisi tarkentaa pykäläkohtaisesti?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi (tarkennukset pykäläkohtaisesti)?

10 § Prosenttimääräinen korvaus Euroopan aluekehitysrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettavissa kehittämishankkeissa eräissä tapauksissa: "Välittömät kustannukset kohdistuvat aina suoraan hankkeeseen, eikä välittömänä kustannuksena voi esittää vain osaksi hankkeeseen kohdistuvia tai jyvitettyjä kuluja taikka tuen saajien väliseen laskutukseen perustuvia kustannuksia." Koskeeko tämä myös tapauksia, joissa yhdessä järjestetään esim. työpajoja, joihin kutsutaan yhteinen luennoitsija/työpajan vetäjä? Eikö tällöin ole mahdollista jakaa kustannusta eri

hankkeiden kesken (esim. ryhmähankkeen toteuttajien kesken)? Vai tarkoittaako tämä, että esim. konsultilta tulisi tulla omat eritellyt laskut jokaiselle hankkeelle erikseen?

10 § Prosenttimääräinen korvaus Euroopan aluekehitysrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettavissa kehittämishankkeissa eräissä tapauksissa: "Ostopalveluissa voitaisiin lisäksi hyväksyä hankehenkilöstön osallistumismaksut messuille tai vastaaviin tilaisuuksiin, jos osallistuminen kuuluu hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen, kuten esimerkiksi hankkeen tulosten esittely omalla messuosastolla." Kattaako tämä nyt myös seminaarit, jotka maksullisia, mutta hanketta esiteltäisiin seminaarissa? Hyväksytäänkö tällöin hankehenkilöstön osallistumismaksu seminaariin? Tulkitaanko tällaisissa tapauksissa seminaarit näihin "vastaaviin tilaisuuksiin"? Miten laajasti voidaan tulkita "jos osallistuminen kuuluu hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen"? Jokaisen hankkeenhan tulisi viestiä ja tiedottaa hankkeesta ja sen tuloksista. Hyvä, että mahdollistetaan osallistumismaksut messuille, koska ne useimmiten ovat hyvä keino saavuttaa laajasti kohderyhmiä. Mutta olisi kuitenkin tarpeen tarkentaa tätä, jotta olisi selkeät pelisäännöt.

10 § Prosenttimääräinen korvaus Euroopan aluekehitysrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettavissa kehittämishankkeissa eräissä tapauksissa: "Momentin 6 kohdan mukaan välittöminä kustannuksina voitaisiin hyväksyä hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvat materiaalit ja tarvikkeet sekä sellaisen koneen ja laitteen enintään 3000 euron hankintakustannukset, jota ei voida pitää investointina. Euromääräinen raja olisi kone- ja laitekohtainen." Mitä tarkoittaa käytännössä: Euromääräinen raja olisi kone- ja laitekohtainen? Voiko siis hankkia useita koneita/laitteita, jos niiden arvo on alle 3000 €/per kone/laitte? Tämä 3000 € ei siis ole maximimäärä kone/laittehankinnoille tässä kustannusmallissa? Mikä on määritelmä investoinnille, mikä tulkitaan investoinniksi? Tässä tulee ongelmia tulkinnoissa, jos tässä ei tehdä selkeää määrittystä, avata investoinnin käsitettä.

16 § Kertakorvausten määrän vahvistaminen

- Onko kertakorvausten määrän vahvistamisesta säädetty riittävän selkeästi? Jos ei,**
- o miltä osin pykälän muotoilu edellyttäisi tarkentamista?**
 - o Miten muotoilua tulisi tarkentaa pykälässä?**

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

-

Muita huomioita luvun 2 pykäliin ja muistioon

-

3 luku Tosiasiallisesti aiheutuneet kustannukset ja eräiden kustannusten tukikelpoisuus

19 § Hankinnat

Onko hankinnasta aiheutuvien kustannusten tukikelpoisuus ja kustannusten kohtuullisuuden arvioiminen määritelty riittävän selkeästi määritelty? Jos ei,

o miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

Esitetyt hankintarajat ovat hyvät. Hakijoiden yhdenvertaisen kohtelun kannalta on todella hyvä, että asetuksessa on määritelty rajat hankintojen kilpailuttamiselle.

Onko arvonlisäveron tukikelpoisuudesta ja sen osoittamisesta säädetty riittävän selkeästi? Jos ei,

o miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

Tämä on hyvä juttu ja joustavoittaa valmisteluprosessia: Välittävä toimielin voisi tuen saajan Verohallinnolta saaman selvityksen sijaan hyväksyä tuen saajan itse laatiman muun riittävän ja perustellun selvityksen, joka perustuu merkityksellisiin tosiseikkoihin, jos erillisen selvityksen pyytäminen Verohallinnolta olisi ilmeisen tarpeetonta.

25 § Tuen ulkopuolelle jäävät kustannukset

Onko tuen ulkopuolelle jäävistä kustannuksista säädetty riittävän kattavasti ja selkeästi? Jos ei,

o miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

-

Muita huomioita luvun 3 pykäliin ja muistioon

-

4 luku Erinäiset säännökset

26 § Tukipäätöksessä hyväksytyjen kustannuslajien väliset muutokset

Selkeyttääkö kustannuslajien välisestä muutoksesta säädetty hankkeiden toimeenpanoa? Jos ei,

o miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

On hyvä, että kustannuslajien välisestä muutoksesta on säädetty asetuksessa ja annettu selkeät rajat kustannuslajien ylityksille.

Muita huomioita tukikelpoisuusasetuksesta

Näkemykset ja kommentit, jotka eivät sisälly aiempiin kohtiin

-

IV Mitä muuta haluatte sanoa?

Näkemykset ja kannanotot, jotka eivät sisälly edellä asetuskohtaisesti esille tuomaanne

-

Leppänen Johanna
Österbottens förbund - Pohjanmaan liitto